

enige om at faae fuldstændig Sigthed tilveiebragt. Det kan virkelig ikke hjælpe, at det ærebe Medlem raisonneer paa denne Maade. — Det ærebe Medlem sagde nylig, at han ofte var udsat for her at blive modtaget med en vis Haanlatter, naar han udtalte sig skarpt og bestemt, men det ærebe Medlem veed maaffee ikke, at han har en ganske forunderlig Gave til at udtrykke sig haanligt om Andre, meest paa en indirecte Maade.

Formanden: Jeg kan ikke finde det rigtigt, at man kommer ind paa en Charakterisering af, hvorledes Medlemmer udtale sig.

M. Olsen: Jeg skal tillade mig at anføre et lille Exempel derpaa. Ved at omtale de Bemærkninger, der falbt fra det ærebe Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds (Casse), sagde det ærebe Medlem: „— og det er jo en Fornøielse at henvende sig til saadanne Bemærkninger, der dog veie Noget“, hvorved han altsaa indirecte gav tilkjende, at han meente, at de fra de andre Sider faldne Ytringer ikke havde veiet Noget. Det er vistnok dette, der gjør, at det ærebe Medlem bliver modtaget paa den Maade, han bliver. Jeg gjentager, at hvormeget end de Herrer forsikre os om, at De baade tør og ville indlade sig paa en Concurrence, saa nytter det ikke, naar de ikke ville hjælpe os dertil. Det ærebe Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds sagde, at han stillede sig paa Statens Standpunkt, og da var det hans Overbeviisning, at en saadan Lov ikke behøvedes. Men det kan ikke hjælpe, at det ærebe Medlem siger os det, han førte jo ikke Beviis for sin Paa-stand; han sagde, at vi skulde føre Beviis for, at Statsseminarierne ikke leverede gode Lærere; men det er der jo Ingen af os, der har paa- staaet, det er det ærebe Medlem, som skulde bevise, at de levere bedre Lærere. Og saa siger han, at Charaktererne ere her komne mere frem end ønskeligt. Men hvem er det, der har bragt dem frem? Hvem er det, der stadigt kommer med en Sammenligning imellem de private og offentlige Læ- reanstalter, og da ikke kommer med noget andet Beviis end Charaktererne? Man er gaaet til de mindste Enkeltheder, til Procentberegninger og

Sligt. Jeg erkjender ikke, at dette har mindste Betydning under de nærværende Forhold. Det ærebe Medlem her lige overfor (Steen) min- dede om Grundlovens §§ 84 og 85, og der- med vilde han bevise Nødvendigheden af Stats- seminarierne; dette har forbauset mig, thi det forekommer mig, at netop § 85 viser, at vi ere saare langt tilbage med Hensyn til vort hele Skolevæsen, og dette har ogsaa viist sig ved mange Forhandlinger her i Salen, idet man saa at sige er sprungen ind paa Forhandlinger om Skolevæsenet, hvor de kun i uegentlig For- stand have hørt hjemme. Dette viser, at man ikke er fornøiet med Skolevæsenet, som det er. Feilen er efter min Overbeviisning den, at man ikke tør sætte Forældrene der, hvor Grundlo- vens § 85 sætter dem; thi § 85 lyder saaledes: „de Børn, hvis Forældre ikke have Evne til at sørge for deres Oplærelse, ville erholde fri Underviisning i Almuestolen“. Dermed har § 85 erkjendt, at det først og fremmest er For- ældrenes Sag at sørge for Underviisningen, og at kun de, der ikke have Evne til at betale der- for, kunne have fri Underviisning til deres Børn. Men har man turdet lade dem komme til denne Ret? Nei. Vi staae i denne Hens- seende paa samme Standpunkt som i 1814. Dengang var det berettiget, at man baade kom med Skoleanordning og med Seminarieanord- ning, men naar man under de forandrede For- hold stadigt fastholder dette, siger jeg, at det er Grunden til, at Skolevæsenet ikke kan trives. Og saa kan man komme med Forslag om at tage Præsten bort fra Tilshuset med Skolen og sætte Sogneforstanderen istedet! Nei, saalænge man ikke tør give Forældrene Ret og Myndighed og Ansvar, bliver Skolevæsenet efter min Over- beviisning ikke tilfredsstillende. Jeg skal denne Gang indskrænke mig til disse Bemærkninger; jeg haaber, at dette Lovforslag vil gaae til an- den Behandling og skal derfor opsætte, hvad jeg nærmere kan have at sige om selve Lovfor- slaget, til anden Behandling.

Formanden: Jeg skulde dog henstille til de ærebe Medlemmer, der endnu maatte tage Ordet, ikke for meget at komme ind paa, hvor- ledes Skolevæsenet i det Hele taget skulde ordnes.